

J. DZIOBKO

UKRAINIAN LEMKO
AND OTHER
FOLKSONGS

И. ДЗЬОБКО

“ЧИЄ ТО ПОЛЕЧКО НЕ ЗОРАНЕ?”
Й ІНШІ НАРОДНІ ПІСНІ

Published by
Ukrainian Canadian Pioneer's Library
P.O. Box 3597, Sta. B.
Winnipeg 4, Man.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Canada.

ПЕРЕДМОВА

Вияви духової й матеріальної культури українських поселенців у Канаді й Америці взагалі не знайшли досі належного розуміння й опіки з боку відповідних кол української спільноти на цьому континенті. Поза кількома спонтанними спробами закріпити деякі здобутки в цій ділянці з нагоди "ювілеїв" українського поселення чи українських установ і товариств у цій країні насправді не виявлено досі якоїсь зорганізованої акції в цьому напрямку й багато скарбів української усної словесності, багато слідів української матеріальної культури пішло в забуття. Дещо краще виглядає справа на літературному полі завдяки індивідуальним заходам і зусиллям таких письменників, як Ілля Кириак, А. Новак, О. Луговий, О. Івах, С. Ковбель і ін., що в мистецькій формі старалися закріпити українсько-канадійське піонерське життя й дали свій вклад у літературу. Але велика кількість автентичних (записаних і незаписаних) фольклорних матеріалів, історичних уже сьогодні спогадів, оповідань, переказів, біо- й автобіографій, пісень, приказок і т. п. досі не зібрана, не списана й вимирає на наших очах разом із своїми носіями.

Власне щоб надолужити цій справі, тобто збереженню в друкованій формі всіх тих матеріалів наших (і про наших) піонерів у цій країні, починаємо видавати "Бібліотеку Піонера". Вона призначена на публікацію можливо якнайбільшого числа автентичних даних самих наших поселенців, їхніх спогадів, біографій, тощо.

Починаємо цю серію фольклорними й спогадовими матеріалами одного з найстарших українсько-канадійських піонерів Йосафата Дзьобка з Вірдену в Манітобі. Дзьобко має за собою цікаве минуле: малим хлопцем виїхав до Америки, перебував у Пенсильванії разом із багатьма нашими лемками, опісля ж переїхав до Канади й став фермером. Ці свої переживання він подає у вступі до самого пісенного фольклору, що вміщений у цій книжці.

Ще з дитинства Дзьобко цікавився українським громадським і культурним життям, приймаючи в ньому

активну участь. Зокрема справи українського друкованого слова лежали йому завжди на серці. Вистачить згадати, що власне при його визначній фінансовій допомозі появився **“Кобзар”** Т. Шевченка за редакцією проф. Л. Білецького заходами В-ва “Тризуб” і УВАН у Канаді. Рекорди українських громадських і культурних установ неоднократно містили ім'я Й. Дзьобка як щирого жертводавця на народні цілі.

Останньо Дзьобко показався щедрим жертводавцем на видання УВАН п. н. **“Матеріали до українсько-канадської фолклористики й діалектології”** (Українсько-канадська усна словесність). Власне завдяки його пожертві могла ця праця появитися взагалі.

В книжці вміщено світлину Й. Дзьобка з часу відзначення його на фолклорному фестивалі в Вірдені, де він здобув першу нагороду за продукції українських народних пісень.

**

Видаючи друком цей перший випуск **“Бібліотеки Піонера”**, сподіваємося, що за ним слідуватимуть інші. Матеріалів для нашої бібліотеки не обмежуємо: вмістимо в ній — розуміється в міру забезпечення відповідними фондами — усі спогоди, оповідання, життєписи й народну словесність, що буде нам переслана для публікації. Читачів же наших просимо підтримати цю ініціативу й допомогти нам у дальшій праці.

За РЕДАКЦІЮ **“БП”**

Яр. Рудницький.

Йосафат Дзьобко

В С Т У П*)

Я, Йосафат Дзьобко, народився в 1877 р. в селі Берест, повіт Грибів на Лемківщині. Ще молодим хлопцем я постановив поїхати до Америки. Хотів піти слідами інших людей, що вже були виїхали з нашого села за море.

Австрійський уряд був проти того, щоб з Австрії люди виїздили до інших країн як імігранти, особливо не хотів, щоб виїздили молоді хлопці, що мали служити при війську. Тому маленький гурток нас вирушив до Америки потайки, без пашпортів. Ми вдавали, що ніби йдемо на відпуст до Кальварії, недалеко Кракова. То був польський відпуст, але ми брали в ньому участь. Ми помолилися в місцевому костелі. Там, у Кальварії, ми також знайшли собі людей, що згодилися повести нас до австро-німецької границі. Таких провідників підшукав нам один вже старший чоловік з нашого села, наш сусід.

Наші провідники повели нас до недалекого ліса. Там чекав на нас віз і пара коней. На возі була купа сіна. Нас було п'ятеро імігрантів: чотири молоді хлопці й одна дівчина. Наші провідники — а було їх два — сказали, щоб ми, хлопці, лізли під сіно. Дівчина сіла на сідлі, поруч погонича. Скоро наш віз рушив вперед. Ми їхали цілу ніч. Нам було дуже темно під сіном. Другого дня ми переїздили через місто Краків. У місті наш віз спинила поліція. Питалися погонича, що везе. Він сказав, що везе свиней на продаж під сіном. Такою відповіддю поліція була задоволена, бо віз рушив далі. Мені й досі ще цікаво, чи не було якого порозуміння між нашими провідниками й поліцією.

За якийсь час ми виїхали з Кракова й посувалися далі на північ. Пізно пополудні наш віз спинився у якомусь містечку. Там ми пообідали й погодували коней. Потім наш віз знов рушив вперед. Настала ніч. Їхали ми ще цілу ніч. Ранком ми вже були коло границі.

Наші провідники спинили віз коло ліса, близько німецької границі. Віз і коней вони лишила коло ліса, а

*) Із звукової хенти награної проф. Др. Рудницьким у Вінніпегу в 1954 р. списав і зредагував проф. О. Івах.

нас повели через ліс, на другий бік. Коли вийшли з ліса, ми побачили перед собою міст над рікою. Один з провідників пішов у напрямі міста, щоб переконатися, чи можемо йти вперед свobodно. Він вернувся й сказав, що коло моста нікого нема і що ми можемо безпечно йти на другий бік. Тоді ми заплатили своїм провідникам двадцять австрійських корон від особи, разом сто корон.

Провідники сказали нам, щоб ми перейшли міст на границі та йшли далі, аж до міста Катовіц. Вони також сказали нам в кого спинитися. За якийсь час ми знайшли ту хату, якої шукали. Властитель хати був німецький поляк. Ми йому сказали, хто ми такі. Наш господар насварив на свого пса, щоб не гавкав на нас. Ми відразу відчували, що маємо до діла з добрим чоловіком. Ми сказали йому, що ми вдавали, що йдемо тільки на відпуст до Кальварії, що нам вже вийшли гроші. А що ми були вже за границею, то безпечно було вже попросити грошей у наших родичів на подорож до Америки. Ми попросили його, чи він не вислав би телеграму до наших родичів по гроші. Він приобіцяв, що зараз таки вишле телеграму.

Завів нас той чоловік до своєї стодоли й сказав, щоб ми там чекали на відповідь на телеграму. Чекали там два дні. Ми довідалися, що наш господар був вдівець. Мав одну дочку. Його дочка приносила нам два рази на день щось попоїсти. Третього дня прийшли нам гроші у відповідь на нашу телеграму.

Наш господар доручив нам гроші. Відтак він завів нас до залізничної станції в Катовіцах. Він навіть купив нам білети з Катовіц до Бремена. Коли ми спиталися його, що йому належить за його труд, за наше перебування в нього і за харч, він сказав, що нічого. Він зовсім не хотів брати грошей від нас. Яке щире серце в нього було! Він прийняв тільки склянку пива, коли я зафундував всім нам. На прощання дав нам той поляк свою адресу і казав, щоб ми написали до нього з Америки. Ми з ним попрощалися й поїхали далі.

Як приїхали ми до Берліна і потяг спинився, прийшли до нас два "агенти". Повели нас до себе до канцелярії. Спитали нас, куди йдемо. Ми сказали, що до Бремена, а звідти до Америки. "Агенти" сказали нам, щоб ми дали по двадцять корон завдатку на шифкарти. Так ми і зробили. За гроші дістали посвідки. Дали нам ті два "агенти" й по склянці пива та по булці. Відпроварили нас до поїзду і ми поїхали далі.

У шифкартовій канцелярії в Бремені сказали нам, що в Берліні вони не мають ніяких агентів, що наші посвідки безвартісні. Отже, мусіли ми знову заплатити повну суму за подорож морем до Америки.

Через море ми плили дев'ять днів. Висіли в Нью Йорку. Звідти поїхали в околицю Екселсіор, у стейті Пенсильванія, де були наші країни. Ми замешкали в одній заміжньої жінки з нашого села. Там була тітка першого українського посла в Оттаві — п. Михайла Лучковича, з Вегревіл. Михайлові тоді було яких шість літ. Тато Михайла й чоловік нашої господині — то були рідні брати.

Один чоловік, що теж там перебував, взяв мене з собою до фабрики. Там знайшлася для мене праця. Працювали ми по десять годин денно. Я вибирав каміння з вугілля. Заробляв денно по 45 центів, по чотири й пів centa на годину... В повітрі було багато пороху з вугілля. Таким повітрям було дуже нездорово дихати. Довго там ніхто не міг працювати. Ну, а я там працював вісім літ. З часом мені збільшили платню. Коли я підріс, то дістав працю коло машини, по \$1.30 за 10 годин.

Весело там мені було, серед лемків. Був там добрий священник — о. Іван Констанкевич. Заложив він в Шамокін читальню "Просвіти", спроваджував книжки до читальні. Сам нам читав книжки й визичав додому. Мали ми там і дуту оркестру. І я до неї належав. Мали ми й хор. Я належав і до хору. Веселе там було життя!

Та прийшла криза 1897—99 рр. Не було замовлення на вугілля. Працювали ми тільки по два дні на тиждень. З того неможливо було вижити. О. Констанкевич мені не радив їхати до Канади.

Той о. Констанкевич спроваджував й інших священників зі Львова. Деякі священники були радикали, однодумці Івана Франка. У 1904 р. о. Констанкевич і о. Григорій Грушка заснували "Український Народний Союз", що почав видавати часопис "Свободу". Був о. Констанкевич безплатним секретарем Союзу весь рік і безплатним співредактором "Свободи". Другим редактором був о. Нестор Дмитрів, що бував і в Канаді. Коли о. Дмитрів поїхав до Канади, то на його місце приїхав з Галичини о. Макар. Це був дійсний радикал. Він вчив нас і радикальних пісень співати — "Який то вітер шумно грає".

Коли раз о. С. Макар говорив у читальні про Т. Шевченка, то сказав: "У церкві я священник, а між вами я один

з вас. Я з селянського роду”. Тоді почав він співати пісню “Який то вітер шумно грає”. За о. Макарем спровадив о. Костанкевич о. Івана Ардана. Він став редактором “Свободи”. “Свободу” перевезено до Скрантону, а звідти до Джерзі Сіті. Я вже був тоді в Канаді.

Я перестав передплачувати “Свободу”, як стала з тижневика щоденником. На фармах нема часу щоденний часопис читати.

Я приїхав до Канади 5-го травня 1899 р. Тут ще було зимно. З Вінніпегу я виїхав до Вірден, бо там був мій товариш з містечка Шамокін у Пенсилванії. Сніг тоді топився. Скрізь води стояли і я не міг дістатися до свого товариша. За тиждень взяв мене до себе на роботу фермер-англієць, що жив 10 миль на південь від Вірден, з платнею по \$8 місячно. Там був ще один робітник. Мені там дуже сумно було, бо я привик жити в місті між своїми людьми. Та й з харчем було зле. Замало було. Я так і сказав фермерові під кінець, що мені в нього дуже сумно, і попросив, щоб мене відвіз до залізничої станції. Він готов був платити по \$15 місячно. Та я приобіцяв, що приїду до нього в літі, як до мене напише, і він мене відпустив та завіз до залізниці.

У Вінніпегу зайшов я до іміграційного дому, де було тоді багато духоборів. Пам’ятаю, що співали свої гимни та молилися. Туди щодня приходило багато наших хлопців і дівчат довідатися, чи хто знайомий не приїхав. Порадив мені один хлопець, щоб я пішов за ріку до цегельні. Може там треба робітників.

Другого дня пішов я до цегельні. Там самі французи працювали. Там роботи не було. Сказали мені піти до другої цегельні. Я пішов. І ось у тій цегельні “бас” мені сказав, щоб я прийшов до роботи другого дня. Я перебрався й на мешкання коло цегельні. Другого дня я вже працював. Доносив дошки майстрам. Потім возив цеглу тачками. Працював я там ціле літо, — \$1.50 денно першого місяця \$2.00 денно другого місяця, а \$2.50 третього місяця. Обтягали по 50 центів денно за харч і мешкання.

Там працював також мій знайомий з Шамокін — Юстин Вив’юрка. Коли під зиму робота в цегельні скінчилася, я збирався поїхати з Юстином до роботи в копальні коло Естеван у Саскачевані. І так ми зробили: з Вінніпегу поїхали до Естеван. Мій товариш став до роботи як вуглекоп, а мене дали до ладування вугілля у вагони. Працювали ми там цілу зиму. Платили мені теж

по \$1.50 денно, але по пів доляра обтягали за харч і мешкання. Працювали ми там цілу зиму. На весні ми знов стали до роботи в цегельні в Вінніпегу.

Та захотів я осісти на фермі. Вислав я \$20 до свого товариша, Олекси Жилича, що жив у Вірден, і він взяв там на мое ім’я ферму.

В серпні я лагодився їхати до себе на ферму. За порадою одного фермера з Вірден, я купив у Вінніпегу старий плуг і “демократ”, 16 великих дерев’яних пак з-під фортеп’янів на дошки (по \$1 за паку), дві фіри дошок та брусів, і два воли. Все те я привіз до Вірден у вагоні за \$60. Переночував у свого товариша, а другого дня кількома возами ми перевезли все, що я мав у вагоні на мою ферму — 18 миль від містечка. За один день ми збудували з дощенок з пак, що мали по 6 стіп довжини, невеличку хатину. Я покрив її гонтами, купив кухню і почав господарити. Було мені тоді 22 роки.. (Було мені тільки 14 літ, коли я до Америки приїхав.)

Мої сусіди, що не мали дошок, то ставили собі хатинки зо скиб порізаних на кусні, бо коло Вірден степ — нема дерева. З такої дернини я “вимурував” стайню для волів. Покрив дошками.

Церкви в нас не було. В неділю я пригравав собі на скрипці. Музики я вчився сам з книжок. Дяківство вмію добре. Був у мене колись і добрий голос. Радили люди татові моему, щоб післали мене вчитися на священика, але тато на таке не могли спромогтися. То я вчився тільки дяківського співу. Але я ще пам’ятаю багато старокраєвих пісень. За порадою проф. Яр. Рудницького з Манітобського Університету й із його допомогою я видаю ці пісні, щоб зберегти їх на письмі для історії.

1.

ЧИЄ ТО ПОЛЕЧКО НЕ ЗОРАНЕ?

Чиє то полечко не зоране? (2)
То мого нянюня занедбане. (2)
Трохим го пойорав, але мало, (2)
Бо ми ся колечко поломало. (2)
Як ти ся зломало, дай справити, (2)
Научися, сину, газдувати. (2)
Як буде колечко поправене, (2)
То берися, сину, до орання. (2)
Потому берися за борони, (2)
То буде полечко виробене. (2)
І будеш ти збіже засівати, (2)
А збіже буде ти виростати. (2)
За тое дістанеш ти заплату, (2)
Як будеш то збіже молотити (2)
І будеш то збіже молотити, (2)
А зо збіжа будеш муку мати. (2)

**

Зродилися терки за горами, (2)
Підемо ми по них з кошиками. (2)
Будемо, будемо ми їх рвати, (2)
Кошкики будут ся наповняти. (2)
Як були кошкики наповнені, (2)
То ми були з того вдоволені. (2)
Будемо ми тое споживати, (2)
І буде нам оно смакувати. (2)

2

ПАСВА ГАНДЗЯ ПАВИ...

Пасва Ганця пави в тім зеленім гаю,
Прийшли до ней триє красні хлопця:
“Ходь Ганнусю з нами”. (2)
“Не піду я з вами, бо я пасу пави”.
“Вижень пави гори поточеньком,
А сама ходь з нами”. (2)
“Не піду я з вами, бо боюся мами,
Буде мене моя мама бити, (2)
Як я піду з вами”.
“Не бій ти ся мами,
Пави пасуть сами,
А ти ходи, ходи молоденька (2)
Погуляєш з нами.”

3.

КОЖДОМУ ДОБРЕ ЛЕМ МІ ЗЛІ.

Кождому добре лем мі злі (2)
Бо кожний женатий лем я ні (2)
Кождий ся виспит зо женом (2)
А я сегениско зо сином. (2)

Кождий ся виспит в подушках (2)
А я бідачиско на дошках. (2)
Кождий ся виспит в перинах (2)
А я нещасний на снопах. (2)

Кождому добре лем мі злі (2)
Кождий має жинку лем я ні, (2)
Таки мі треба шукати, (2)
Мати свою жинку у хаті. (2)

4.

ВЕСІЛЬНА ПІСНЯ.

Рубав я чатину (2)
 Овечкам на зиму, (2)
 Юж тоту чатину (2)
 Вівці обгризают, (2)

Юж нашу молоду (2)
 Замуж видавають, (2)
 Сидит собі коло стола (2)
 Медже друженьками, (2)

Обтерат си личка (2)
 Струсіми перами. (2)
 Хотяй би ти обтерава (2)
 Зраня до вечера, (2)

Юж не будеш така панна, (2)
 Як ти була вчера. (2)
 Будеш ся старава, (2)
 З чого будеш жива. (2)

5.

ТАМ У ЗЕЛЕНІЙ УБОЧИ.

Там в зеленій убочи (2)
 Дівча леник мочит (2)
 Милий му ся придивлят (2)
 Чи ма сивий очи. (2)

Як би такий очата (2)
 В місті продавали, (2)
 То би собі дівчата (2)
 Хлопцям куповали. (2)

Ой, і я би купила (2)
 Мому миленькому, (2)
 Яби му ся сивіли (2)
 Як іде до дому. (2)

Їщем би му купила (2)
 Перстеник на палец, (2)
 Аби му ся миготав (2)
 Як іде на танец. (2)

Їще бим му купила (2)
 Хустину едwabну, (2)
 Аби люди виділи, (2)
 Що ма милу ладну. (2)

6.

ГОРИВА СОСНА ГОРИВА.

Горива сосна горива, під ньом дівчина сиділа,
Іскорки на ню падали, то за ньом хлопці плакали.
Не плачте, хлопці, не плачте, зелену сосну загасте.
Жменями воду носили, зелену сосну гасили.
Кілько у жмени той води, тільки з дівчат вигоди.
Кілько в решеті дірочок, тільки у дівчат думочок.
Горива сосна і бучок, бо ей підпалив гайдучок.
Ой, палив, палив, піддував, аби огничок не вгасав.
Де ж мій ся милий забавив, як гайдук сосну підпалив?
Забавив він ся в ліщині, при молоденькій дівчині.

7.

ЗА ГОРАМИ, ЗА ЛІСАМИ.

За горами, за лісами, (2)
Танцювала Марусенька з гусарами. (2)
Най танцює, най пробує, (2),
Але она, але она побанує. (2)
Прийшов отец, прийшва мати (2)
А ти, панно Марусенько, иди спати. (2)
Не піду я, идте сами (2)
Бо я буду танцювати з гусарами. (2)
Бо гусари добри хвопи (2)
Буду з ними танцювати до півночи. (2)
Від півночи аж до рана (2)
Буду з ними танцювати, мамусь кохана. (2)

НЕДАЛЕКО ОЗЕРА.

Недалеко озера росте сосна зелена,
 А на тій сосні, зеленій сосні, три пташкове співали (2)
 Не били то пташкове, а три кавалірове,
 Розмавляли собі о єдній дівчині, котрому ся дістане. (2)
 Оден мовит то моя, другий каже, як Бог да,
 Третий питає: "Серденько мое, чого ти так смутное?" (2)
 "Якже не мам смутна буті, за старого кажут іті.
 Ой, старий, старий не тобі пара, я молода дівчина. (2)
 Шукай сі вдовіцю, прекрасну молодіцю,
 То будеш жити, вік доживати й Бога прославляти.

БОДАЙ ТЕБЕ.

Бодай тебе, бодай, чужа дівусь бодай.
 Я на тебе кричав, под мі ручку подай. (2)
 Я на тебе кричав з далекого поля,
 "Дівчинонько чужа, коли будеш моя? (2)
 Дівча послухаво, ручку мі подаво,
 А я помаленьку притяг до серденька. (2)
 Любуй ти м'я любуй, тільки не видавай.
 Прийдеш на музику, блиско м'я не ставай. (2)
 Горілки не давай, пити ей не буду,
 На танец мня не б'єр, бо с тобом не піду. (2)

**

Співаночки мої, де я вас подію?
 Піду до лісика, там я вас посію. (2)
 Будут там дівчата по гриби ходити,
 Співаночки мої будуть находити. (2)

10.

НА ПОДІЛЮ СИВИЙ КАМІНЬ.

На Поділю сивий камінь, гаяя!
 Подолянка сидіт на нім.
 Сідит, сідит вінок віє,
 Біле личко рум'яніє.
 Прийшов до ней красний хлопец
 — Подолянко, дай мі вінец.
 — Я би тобі вінец дава,
 — Як би ся тя не боява.
 — Не бій ти ся, красна дівка,
 Бо ти будеш моя жинка.

(Приспів "гаяя" додається після повторення кожного першого рядка і перед повторенням другого.)

11.

ЧЕРВЕНА РУЖА.

Червена ружа, ядловец,
 Ліпший кавалір, як вдовец,
 Бо вдовец б'є, катує,
 Кавалір личка цілує.

Червена ружа, виялка,
 Приспава мі ся фраїрка,
 З яком ся бідом приспава,
 Як зо мною ночку не спава.

Не спала ночку, не спава,
 Бо мене більше не хтіла,
 А нашва собі другого —
 Молоденького, крашшого.

Як я ся з горба чудував:
 Хто мою милу любував,
 А любував ей млинарчик
 За адзимоньки*) кавальчик.

*) Адзимонька — вісяна паляниця.

12.

ДОБРА ТОТА ЖЕНА.

Добра тота жена
Ой, же мужа шанує,
Прийде домів п'яний
То сама го визує.

Сама го визує,
Та й сама го розбере:
— Ход, мужу спати
Та й зо мнов до комори.

Як си добре виспит,
Ой, то ся витверезит:
Ой, то все буде добре!

13.

ІДУ ГОРІ СЕЛОМ.

Іду горі селом, почав я плакати,
Боже мій любенький, як тут привикати?
Та плакав не буду, а співати буду
Я є вояк вислужений, женитися буду.

Отвор мила, отвор, середній облачок
Іде вислужений трирічний воячок.
Правду ти мі, правду мі писава,
Же ти ся не видаш, будеш м'я чекава.

Та ж я тобі милий все обіцювава,
Же я ся не оддам, а буду чекава.
Та й ти милий прийшов, весілля справимо,
Цигани заграють, ми заспіваємо і потанцюємо

14.

ЯК ЗАСЯДЕМ.

Як засядем ми браття до столу,
Як засядем браття до меду,
То най ідуть наші вороженьки,
А я собі пісню заведу.

2. Тільки в світі жиєм,
Що трохи випиєм.
Пиєм чи не пиєм
Таки вмрем.

А як прийде стара костумаха,
А як прийде браття смерть з косом,
Я їй скажу здорова будь свахо,
Кумо, кумо, свахо пий зо мною.

2. Тільки в світі жиєм,
Що трохи випиєм.
Пиєм чи не пиєм
Таки вмрем.

Костумаха стара ще не прийшла,
Бо я її не хочу,
Бо я хочу ще довше пожити
І з людьми працювати.

2. Тільки в світі жиєм,
Що трохи випиєм.
Пиєм чи не пиєм
Таки вмрем.

15.

НЕ Я САМ.

Не я сам, не я сам коники попасав,
Пасва і міленка коло поточенка.
Поточе, поточе, што в тобі клекоче,
Чи риба, чи вода, чи Ганця молода?

Не піду, не піду на шопоньку вашу,
Бо я собі найшов дівчиноньку крашшу.
Дівчиноньку крашшу, серденьку милійшу,
Без то я не прийду на шопоньку вашу.

Бивайте здорові мої товаришки,
Не підемо більше разом на орішки;
Ані на орішки, ані на черешні
Зістаньте здорові ви мої сердечні.

Не буду, не буду я так більше робив,
Абим чужі баби на бавамут зводив.
На бавамут зводив і за ними ходив,
Не буду, не буду я так більше робив.

Плачте очка, плачте, сльози виливайте,
Кого ви любили, отим забувайте.

Заграй ти мі, заграй, так як ти товди грав,
Як я бив маленький, як в пісочку гребав;
У пісочку гребав, камінцями метав,
Заграй ти мі, заграй, так як товди грав.

16.

ДИВУЮТЬСЯ ЛЮДИ.

Дивуються люди, що я учинив, (2)
Пощо то я дівчину вірно полюбив. (2)
Полюбив дівчину, бо она гарна (2)
Бо она вродлива і она добра. (2)

Полюбив дівчину, бо она мила, (2)
Бо она фустину мені подарила. (2)
Подала фустину і любов щирю (2)
Без то я полюбив тую дівчину. (2)

17.

ОЙ СОНЦЕ, СОНЦЕ...

Ой сонце, сонце, сонце горяче,
Пасва дівчина бики на луці,
Ой пасва, пасва і навертава, (2)
Та й за мною за все кричава.

Милій мій, милій паси мі бики,
Зроблю ти перечко з дрібної фіялки,
Прийдеш по него в неділю раненько, (2)
Приберу тебе дуже красенько.

Мій милій прийшов в неділю раненько,
Але був прибраний дуже гарненько,
Як би я знава, котра фраїра мого прибрав, (2)
Она би добре за то дістава.

18.

ЧОМ, ЧОМ НЕ ПРИШОВ?

Чом, чом не прийшов
Хоть місяченько зійшов?
Аж тогди тебе принесво (2)
Як слоненько вже зійшло.

Ой був та й нема
Бо поїхав до млина,
Бідна моя головонька (2)
Та й сама спати легва.

Ой був та й нема,
Бо поїхав без річку,
Як би тебе лихо взяло, (2)
Засвітива бим свічку.

19.

ЧЕРВОНАЯ РУЖА.

Червоная ружа білий квіт,
Як ти м'я покинеш — піду в світ
І розчешу косу по плечу, (2)
Сама гірко-ревно заплачу.

Где ти милий вчора ночував,
Що я тебе не побачива,
Аби тебе Господь покарав (2)
Що ти мене бідну понехав.

Зіставив ти мене бідненьку,
А я тужу дуже тяженько,
Ой вернися, верни миленький (2)
Будем собі жити гарненько.

20.

ЧАРОЧКО МОЯ.

Чарочко моя сребренна (2)
На золотім столі поставленна (2)
Одну чарку дай, другу наливай, (2)
Випий царю — господарю. (2)

На здоровля, на здоровля, на многі літа, (2),
Літа, літа, літа, на многі літа. (2)
Во здоров'я, во спасеніє, на многі літа, (2)
Літа, літа, літа, многая літа. (2)

21.

ПІДУ Я, СКОЧУ Я.

Пійду я, скочу я в поле, в поле,
Там дівча пшеничку поле, поле.
Сполов пшеничку та й в бір, та й в бір,
За нею хлопчина як звір, як звір.

Стулився, зложився як лис, як лис,
Дівчину до меджи притис, притис.
То ж я тобі дівчино орач, орач,
Погорав борозду хоть плач, хоть плач.

Скажу я матері той жарт, той жарт,
Увидиш собако щось варт, щось варт.
Не сумуй дівчино, не журися,
Я з тобом думаю женитися.

Чересво в борозді скрушу, скрушу,
Я тебе дівчино любити мушу.
Мушу я любити тебе, тебе,
І будеш ти жити коло мене.

Не бивам вдома, коноплім терва,
Вправо мі паздерко, мавом не вмерва.
Люди потерли і почесали,
Мої три горстки в п'єцу остали.

Пам'ятай дівчино на слово моє,
Як ми ся любили нераз обоє,
Як мойом не будеш,
З другим шлюб не возьмеш.

Мав'єм едно дівча, тепер не мам нич,
Бо мі го відобрав зі двора панич.
Бо мі відгварили, што зо мною ходили,
Найліпші камрати, што ми ся знали.

22.

НА УЛИЦІ ХЛОПЦІ Є.

На улиці хлопці є, мамусь моя мила, (2)
А я тільки, тільки двох дуже полюбива. (2)
Полюбива тільки двох: Петра та Данила, (2)
Іван ся причепив, голову мі закрутив, (2)

Так, так моя доню і я так робива, (2)
Свого мужа шанувала, а хлопці любива.
Ой любива я хлопці, бо всі молоденькі, (2)
Всі за мною ходили, бо були гарненькі. (2)

23.

РАЗ-ДВА, РАЗ-ДВА.

Раз-два- раз-два, любі хлопці ми, мандрівники-и-и-и,
Ідем через ліси, гори, гей би козаки.
2. Нас не змучат труди, радість нас кріпит,
Коди глянем: всюди піснь життя дзвенит.

Раз-два, раз-два: вільним кроком, дуже не спішім,
Бо є там брати селяне, то їм поможим.
2. Видобутися з біти стати вільними,
І зажити весело медже своїми.

24.

У СОСНОВІМ ЛІСІ.

У сосновім лісі вода дерево несе,
А на тім дереві дівчина сидить, свої коси чеше.
Чесава, чесава та й гірко пвакава,
Що вже свій віночок у карти програва.

Як ти дівча знаво, що я урляничок,
Не ходити биво до мене за потічок,
Не слухати биво шептання мойого,
Биво ся тримати розуму мойого.

Гулявас, співалас, вигравалас в карти,
Думававас дівчино, же то будут жарти.
Най то лихо бере таке жартування,
Що м'я запасочка в коло не достане.

Ані запасочка, ані фартушок,
А Боже мій, Боже де мій віночок?
Програва я его у нещасних картах,
Тепер мушу умиватись у горячих сльозах.

25.

МАМ Я КРАСНИЙ ГОРОДОЧОК.

Мам я красний городочок,
Што в нім росте дрібний мачок.
Коли мачок дрібно сходив,
То мій милий за мною ходив.

Ходив, приходив вдень і в ночі,
Бо у мене сиві очі,
Сиві очка, рум'яні личка,
Хотяй сама невеличка.

Та як німці воювали,
Миленького мі забрали,
Любов взяла бистра вода,
Шкода любви моеї, шкода.

Удень плачу, увечер плачу,
Бо милого не побачу,
Мій миленський где ночуєш,
Ци ти мого плачу не чуєш?

Ночую я на чужині
При молоденькій дівчині,
Та приїду я до тебе,
Як буде весілля в тебе.

Мій миленський што ти робиш,
По дві, по три — любиш, зводиш?
Нема маку на насіння,
Ти мій милий без сумління.

26.

БУЛО У НАС КОЛИСЬ ПОЛЕ.

Було у нас колись поле, та няньо продали,
Були у нас колись воли, та жиди забрали.
Оженили молодого та на пустій хаті,
Тепер сину мій дорогий, зачни газдувати.

Што робити, што почати, звідки хліба взяти?
Наймився я до жидиска гонти виробляти.
Вистругав я, витесав я, а жена складає,
О голоді, о холоді аж ся серце крає.

27.

ХЛОПСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ.

Із неба сонце ясне свій луч на землю шле,
Гаї, ліси і гори під свій покров бере.
А он там на воронім вдаль мчиться хлопець сам
До любої дівчини, до райських брам.

Заграй, заграй музика, а від уха
Кров най пісень звенит і збудит в нас любов.
Ой ду ду ду ду ду ду ду, — дуду (2)
Тра ла ла ла ла ла ла ла, — лала. (2)

А двері до святині отвором вже стоять
А дружки і дружбове у церкву приходять
А старости і сватки у церкві чекають,
І молодую пару там виглядають.

Заграй, заграй музика а від уха
Кров най пісень звенит і збудит в нас любов.
Ой ду ду ду ду ду ду ду, — дуду (2)
Тра ла ла ла ла ла ла ла, — лала. (2)

28.

І ГАРНЕНЬКА Я, І ВРОДЛИВА Я.

І гарненька я, і вродлива я,
І весела, головонька моя,
Трафився Василь, наче той мотиль
І хороший, і вродливий
І хитрий вражий син.

Так кріпко любив, до серця тулив
Обіцяв ся женити, а потім лишив,
Тепер я одна, смутна, як зима:
Є сміх людський, є дитина, а мужа нема
Василя нема, взяла го біда,

А я жию з дитином, з маленьким сином,
Так собі жию, часом співаю,
Бо весела і вродлива
Але бідна, дуже бідна
Головонька моя.

29.

ЩЕДРІВКА.

А мій любий господарю,
Слухай, слухай благодарю,
Слухай, слухай, не стій довго
Коли хочеш знати чого.

Бо Сине Божий у Йордані
Був хрещений від Йоана,
Бо правда не видумана,
А Богом об'явлена.

Не преступуй приказаня,
Божое Богом дане.
Не преступуй ничо в злости,
Будеш в небі без трудности.

Дай нам силу і нам грішним,
Бо струтив Ти грішних-пишних,
Дай же Боже щастя, здоровля
Тому пану, его дому.

30.

ЯК ВИЙДЕШ НА ВИСОКУ ГОРУ.

Як вийдеш на високу, стрільче, гей гору,
Там побачиш діву гарну, молоду,
Ясні в неї очі, як зірки сред ночі,
Я пісень напів, прегарний спів

Голля, голля, уха хаха, голля ля. (2)
Ясні в неї очі, як зірки сред ночі,
А пісень напів прегарний спів.
Дирияху, дирияху, дирия ухаха. (2)

Стережи ся пастирки тої, стрільче любий
Бо у неї пара красних очей мов згуби,
Бо она чарує пісень і собов
І серце наповнит жаром любов.

Голля, голля, ухахаха, голля ля. (2)
Бо она чарує пісень і собов
І серце наповнит жаром любов.
Дирияху, дирияху, дирия ух хахаха. (2)

31.

ТАМ ДЕ ТАТРАН.

Там де Татран круто в'ється
По каміннях ген шумит,
Єст там дівча, а як зветься
Козак знає тай мовчит. (2)

При долині єст керничка,
В тій керниці б'є вода,
А дівчина, як зірничка
Хорошая, молода. (2)

Як спогляне ясным оком,
Як ся мило засміє,
Зараз серцю легше стане,
А в козака серце б'є. (2)

32.

ЯК БИМ БУЛА Я ЗАЗУЛЯ.

Як бим була я зазуля то бим полетіла,
Не в діброву, а на любу калиноньку сіла.

Полетіла б я в Путилив, где гори Карпати,
Де мій милий пробуває, і стала б кувати:

Куку мій Іване, куку мій Іване,
Куку, куку мій Іване!

33.

ОЙ ТАМ ПРИ ДОЛИНІ.

Ой там при долині, там дві Катерини ячмінь жнут,
Там того ячменю не було, як жменя — то вижнут. (2)

На горі дорога до мого ворога тяжкого,
А долем стеженька до мого серденька вірного. (2)

Ой вийди Мішалку, засвіти мі скалку, бо вже час,
Лихі вороженьки облягли стеженьки, лихий час. (2)

Ой прийди миленький, бо вже день біленький, вже видно
Нехай я увиджу: з ким же я тут сиджу, чи подібно. (2)

34.

ОЙ ЧИМ НАДОЇВ.

Ой чим, чим я надоїв?
Що мене серденько, що мене серденько.

Ой чим, чим я зажурив?
Ти моє серденько, ти моє серденько.

Ой тим, тим, соколе знай:
Другої дівчини, другої дівчини
Не зачіпай.

35.

НАД ВОДОЮ БЕРЕЗА СТОЯЛА.

Над водою береза стояла, (2)
На березі зазуля кукава, (2)
На козака, козачка моргава. (2)
Вийди до мня, вийди до діброви, (2)
Будем кувати, будемо співати, (2)
Себе вірно, вірненько кохати. (2)
Любов будем, будем продовжати, (2)
Щастя будем, будем згадувати. (2)
Разом будем, будем працювати, (2)
Життя наше будем продовжати, (2)
Поки Господь буде нас тримати. (2)

36.

ЧАС ДОДОМУ ЧАС.

Час додому, час, гонит біда нас,
Буде мене мій муж бити (2)
Нема кому боронити.
Час додому, час, час, час, час, час додому час.

Додому іду, як пчола з меду,
А за мною молодою ідуть хлопці чередою, (2)
То цимбали б'ють, б'ють, б'ють, б'ють, то цимбали б'ють.

Ой ти мужу мій, відтвор ти двір свій,
Іде твоя милесенька додомоньку веселенька, (2)
Чи ей будеш рад, рад, рад, рад, чи ей будеш рад.

Чи я рад ти мій виноград,
Іди лігай переспися, а як встанеш помолися, (2)
То все буде влад, влад, влад, влад, то все буде влад.

Комарі гудут спати не дають,
Покриюся зеленою, ячмінною соломою, (2)
То най мене тнут, тнут, тнут, тнут, то най мене тнут.

37.

ПУСТИЛИ ВИ МЕНЕ МАМУСЬ ЗА МОРЕ.

Пустили ви мене мамусь за море широке,
А тепер пвачете, же мене вдому не мате.
Не плачте мамочко, бо я в Америці
Роблю на таляри в вовняній фабриці.

Мої оченька сльозами ся заливають,
Як іде машина нитки ся торгають.
Як нитки ся рвут треба зв'язувати,
То мож буде більше талярів складати.

Чува я у ночі, як гукава сова,
Пришли мі на мисель мамусині слова.
Не так мамусині, як няня старого,
Же я не слухава поки биво кого.

38.

ОЙ НЕ КАЖІТ МОЯ КУМЦЮ.

Ой не кажіт моя кумцю, не кажіт нікому,
Що я зайшов блукаючи до вашого дому. (2)

Великая Канадонька, не тяжко зблудити,
Сюди туди манівцями стежку загубити. (2)

Так з дороги я зблудив, та й до вас потрафив,
А ви мене приймили, гарненько погостили. (2)

То мені є приємно у вашім домі бути,
З вами поговорити, у вас відпочити. (2)

Та як добре відпочину, по поверну від вас,
Але я колись знову кумцю прийду до вас. (2)

А ви мене приймете в свою хату,
А я вам ся за тоє гарненько віддячу. (2)

II.

ІНШІ ПІСНІ

З М І С Т

	Стор.
Передмова	5
Вступ	9
I. ЛЕМКІВСЬКІ ПІСНІ	15
1. Чиє то полечко не зоране?	17
2. Пасва Гандзя пави	18
3. Кождому добре, лем мі злі	19
4. Весільна пісня	20
5. Там у зеленій убочи	21
6. Горива сосна горива	22
7. За горами, за лісами	23
8. Недалеко озера	24
9. Бодай тебе	25
10. На Поділля сивий камінь	26
11. Червена ружа	27
12. Добра тота жена	28
13. Іду собі селом	29
14. Як засядем	30
15. Не я сам	31
16. Дивуються люди	32
17. Ой сонце, сонце	33
18. Чом, чом не прийшов	34
19. Червона ружа	35
20. Чарочко моя	36
21. Пійду я, скочу я	37
22. На улиці хлопці є	38
23. Раз-два, раз-два	39
24. У сосновім лісі	40
25. Мам я красний городочок	41
26. Було у нас колись поле	42
27. Хлопське весілля	43
28. І гарненька я і вродлива я	44
29. Щедрівка	45
30. Як вийдеш на високу гору	46
31. Там де Татран	47
32. Як бим була я зазуля	48
33. Ой там при долині	49

	Стор.
34. Ой чим надоїв	50
35. Над водою береза стояла	51
36. Час додому час	52
37. Пустили ви мене мамусь за море	53
38. Ой не кажіт моя кумцю	54
II. ІНШІ ПІСНІ	55
39. Мороз тріщить	57
40. Баламуте	58
41. Їхав козак за Дунай	59
42. Ой пив Байда	60
43. Гречаники	61
44. Як посіяв мужик	62
45. Ой зійди, зійди	63
46. По дорозі жук, жук	64
47. Темна нічка	65
48. Ходив чумак по риночку	66
49. Ой іду я польом, лугом	67
50. Ой не гаразд	68
51. Добрий вечір дівчино	69
52. Там на горі крута вежа	70
53. Ішли женці	71
54. Ой ти дівчино	72
55. А я люблю Петруся	73
56. Пропала надія	74
57. Дівча в снігах стояло	75
58. Там на горі там женці жнуть	76
59. У горах Карпатах	77
60. Ішов стрілець на війноньку	78
61. Як я ішов без тот хотар	79
62. Дай нам Боже добрий час	80
63. З високої гори	81
64. Там на весілю диво ся ставо	82
65. Ой плину я по Дунаю	83
66. Ой дівчата чуєте	84
67. Ци то не тота студня	85
68. А ци я пес, же м'я не хцеш	86
III. ДОДАТОК	87
69. Заспіваймо пісні	89
70. Хто за нами, ми за ним	90
71. Погуляєм всю ніч	91
72. Не хочу мінятись	92
73. Дай дівчино нам шампана	93

	Стор.
74. Де згода в родині	94
75. Взяв би я бандуру	95
76. Віють вітри, віють буйні	96
77. Реве та стогне	97
78. Широке оболоня вода заляла	98
79. Як ніч м'я покрие	99
80. Розлуко моя, розлуко	100
81. Ой не ходи Грицю	101
82. Було не рубати зеленого дуба	102
83. Ой під гаєм, гаєм	103
84. Що ж я буду бідний діяв	104
85. Ой ходила дівчина	106
86. Соколом стрілою	107
87. І шумит і гудит	108
88. Ой місяцю, місяченьку	109
89. Покотився горошок по полю	110
90. З тої гори високої	111
91. Виросла нам серед села липка	112
92. Козак пана не знав з віка	113
93. Ой у поли нивка	114
94. Най той ся когут знудит	115
95. Затрубіли козаченьки	116
96. Ми в луг підєм всі з косами	117
97. Мир вам браття всім приносим	118
98. З року на рік і так весь вік	119
99. Який то вітер шумно грає	121
100. Не пора, не пора	123